

Høringsnotat om endring i tarifforskriften for fastsettelse av tariffer for bruk av Polarled og Nyhamna

Innledning

For å ivareta de grunnleggende målsetninger og ressursforvaltningshensyn i forvaltningen av petroleumsvirksomheten er tilgang til infrastruktur og vilkårene for slik tilgang av stor betydning. Det vises til Meld. St. 28 (2010-11) "En næring for framtida – om petroleumsvirksomheten" kapittel 4, der dette er nærmere redegjort for.

Adgang til bruk av infrastruktur og vilkårene for slik bruk er regulert i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet (petroleumsloven) og underliggende forskriftsverk.

Adgang til og vilkårene for bruk av de sentrale innretningene for transport og behandling av naturgass er regulert i kapittel 9 i forskrift 27. juni 1997 nr. 653 til lov om petroleumsvirksomhet (petroleumsforskriften) og i forskrift 20. desember 2002 nr. 1724 om fastsettelse av tariffer mv. for bestemte innretninger (tarifforskriften). Gassco AS er i henhold til petroleumsloven § 4-9 tillagt det særlige operatøransvaret for innretningene som er omfattet av tarifforskriften.

Polarled utviklingsprosjekt omfatter en ny 481 km lang 36 tommer rørledning fra Aasta Hansteen-feltet til Nyhamna, og modifikasjoner av anlegget på Nyhamna. Anlegget på Nyhamna har siden oppstart i 2007 behandlet gass fra Ormen Lange-feltet. Det har nå blitt utvidet og modifisert for å behandle gass fra Polarled-rørledningen og for å øke gassuttaket fra Ormen Lange-feltet. Gassen eksporteres videre fra Nyhamna gjennom Gassled-systemet til Storbritannia og kontinentet.

Departementet sender nå på høring forslag til endringer i tarifforskriften.

Departementet foreslår å etablere Polarled-rørledningen som et nytt område O, og anlegget på Nyhamna som et nytt område P, i tarifforskriften. Det foreslås to innganger og en utgang for område O og én tjeneste for område P. Områdene i dagens forskrift har fått navn fra A til L. Grunnen til at O og P velges for Polarled og Nyhamna er at M og N er brukt for Vestprosess, som ble sendt på høring 30. juni 2016, men der endelig vedtak foreløpig ikke er fattet.

Departementet foreslår videre å fastsette ny fast del av kapitalelementene pr. enhet (K-element) i tariffene for avtaler om transport og behandling av gass i Polarled og Nyhamna.

Det foreslås at endringsforskriften trer i kraft 1. oktober 2017.

Nærmere om anleggene

Tillatelse til anlegg og drift av Polarled ble gitt 7. november 2013. Tillatelsen omfatter både rørledningen fra Aasta Hansteen-feltet til gassprosessanlegget på Nyhamna og modifikasjoner av anlegget på Nyhamna. Modifikasjonene på Nyhamna er gjort delvis for å ta imot gass fra Polarled og delvis for å optimalisere gassuttak fra Ormen Lange-feltet. Modifikasjonsprosjektet er gjennomført i samarbeid mellom rettighetshaverne i Polarled og Ormen Lange.

Det opprinnelige gassprosessanlegget på Nyhamna fikk tillatelse til anlegg og drift 2. april 2004. Anlegget startet drift i 2007, og har vært eid av samme rettighetshavere som i Ormen Lange og hatt Ormen Lange som eneste bruker.

Rettighetshaverne i Polarled er Statoil Petroleum AS (37,08 pst.), Wintershall Norge AS (13,26 pst.) Petoro AS (11,95 pst.), OMV (Norge) AS (9,07 pst.), A/S Norske Shell (9,02 pst.), Total Norge E&P AS (5,11 pst.), DEA Norge AS (4,79 pst.), ConocoPhillips Skandinavia AS (4,45 pst.), CapeOmega AS (2,89 pst.) og Edison Norge AS (2,40 pst.).

Rettighetshaverne i Ormen Lange-feltet og Nyhamna-anlegget er Petoro AS (36,485 pst.), Statoil Petroleum AS (25,3452 pst.), A/S Norske Shell (17,8134 pst.), DONG E&P Norge AS (14,0208 pst) og ExxonMobil Exploration and Production Norway AS (6,3356 pst.).

I dag er Statoil operatør for Polarled og Shell er operatør for Ormen Lange og Nyhamna. Gassco vil overta som operatør for Polarled og det fusjonerte anlegget på Nyhamna i driftsfasen.

Forslag til tariff for bruk av anleggene

Departementet skal ifølge petroleumsforskriften § 63 fjerde ledd fastsette K-element som tar "*(...) hensyn til at best mulig ressursforvaltning fremmes. Kapitalelementet skal videre fastsettes slik at eier kan forvente en rimelig avkastning på investert kapital. Det kan også tas hensyn til andre særlige forhold.*"

6. april 2017 mottok departementet et brev fra Gassco med forslag om hva som bør fastsettes som fast del av kapitalelement (K-elementer) i tariffene for bruk av område O og P. Gassco viser til at forslaget gjenspeiler en avveining av hensynet til å sikre fremtidig utnyttelse av transportsystemet og hensynet til å sikre investorene avkastning på investert kapital. Avveiningen er gjort bl.a. på bakgrunn av endringer i kostnader og feltutviklingsplaner i perioden etter investeringsbeslutningen ble tatt i 2012.

Gassco opplyser om at ingen av rettighetshaverne i Polarled eller Nyhamna har innvendinger mot forslaget til tariff. Rettighetshaverne har på grunnlag av det presenterte forslaget til tariff blitt enige om eierstruktur og eierandeler i Nyhamna og Polarled.

Kapitalgrunnlaget for foreslåtte K-elementer for område O er 8 508 mill. 2016-kroner. Dette inkluderer investeringer i rørledningen fra Hansteen-feltet til Nyhamna, og innløpsfasilitetene på Nyhamna. Forskjellen mellom inngangstariffene i område O skyldes ulik avstand til Nyhamna.

Kapitalgrunnlaget for foreslått K-element i område P er 32 612 mill. 2016-kroner. Dette inkluderer både investeringene i modifikasjonene på Nyhamna, gjennomført i samarbeid mellom Polarled og Ormen Lange i perioden 2013-2017, og relevante deler av historiske investeringer gjennomført på Ormen Lange i perioden 2004-2013. For de historiske investeringene er det først gjort en vurdering av hvilke investeringer som er relevant for tredjeparter. Deler av investeringene er vurdert å kun være relevante for Ormen Lange. Disse inngår ikke i kapitalgrunnlaget. Deretter er det tatt hensyn til at investeringene som er relevante for tredjeparter allerede er delvis tilbakebetalt med avkastning gjennom Ormen Langes tidligere bruk.

Volumgrunnlaget for tariffene inkluderer basisvolum fra Ormen Lange feltet og Polarled-feltene i tillegg til oppsidevolumer. Dette innebærer volumrisiko for eierne.

På grunnlag av en samlet vurdering av de ovennevnte forholdene finner departementet at fastsettelse av tariffen i samsvar med dette forslaget vil være i samsvar med petroleumsforskriften § 63.

Forslag til K-elementer

For område O foreslås det etablert to innganger og en utgang. Den ene inngangen vil være ved Aasta Hansteen-feltet, og den andre vil være ved tilknytningen til ny rørledning fra Dvalin-feltet. Begge feltene er under utbygging. For område P foreslås det én tjeneste – ekstraksjon og videresendelse av kondensat og tørrgass. Departementet vil komme tilbake med forslag til tariffing for utblandingstjenester når det oppstår behov for dette.

K-elementene som foreslås er:

- Område O – inngang Aasta Hansteen: 2,1 øre₂₀₀₂ per Sm³
- Område O – inngang Dvalin: 0 øre₂₀₀₂ per Sm³
- Område O – utgang: 6,9 øre₂₀₀₂ per Sm³
- Område P – ekstraksjon og videresendelse av kondensat og tørrgass: 11,5 øre₂₀₀₂ per Sm³

Mindre investeringer som driftskostnadselement i tariffen

For område O¹ foreslås det at mindre investeringer under 40 mill. 2002-kroner kan inkluderes i driftskostnadselementet (O) i tariffen.

For område P² foreslås det at mindre investeringer under 250 mill. 2002-kroner kan inkluderes i driftskostnadselementet (O) i tariffen.

Ikrafttredelse

Departementet foreslår at endringsforskriften trer i kraft 1. oktober 2017.

¹Rettet. I høringsnotatet som opprinnelig ble lagt ut på nett fredag 21. april 2017 stod det her område P. Dette er rettet 24. april 2017 til område O. Tilsvarende stod det område O i avsnittet under, som nå er rettet til område P. I foreslått endringsforskrift er det brukt riktig benevning på områdene.

² Rettet. Se fotnote over.